

EXAMEN DE DERIVACIÓ I COMPOSICIÓ

NOM I COGNOMS

Explica quin procés de formació de nous mots ha originat les paraules següents i per a cada mot escriu-ne un altre format mitjançant el mateix procés que continga un dels morfemes constitutius (afix, arrel o base) del mot de partida. Puntuació: 0'15 identificació del procés, 0'15 parts constituents, 0'2 paraula nova.

1. *hipermercat*. Composició. Es combina el prefix tònic culte "hiper-" amb el nom 'mercat' per tal de formar el nom "hipermercat".

Paraula nova: a) hipermetropia, hipertròfia, hiperhidrosi, hiperònim, hiperrealisme, hipertensió. b) supermercat.

2. *digitalitzar*. Derivació per sufixació successiva. Es combina la base nominal "dígit" amb el sufix "-al" per tal de formar l'adjectiu "digital" i aquest es combina amb el sufix "-itzar" per tal de formar el verb "digitalitzar".

Paraula nova: a) digitar,; b) actualitzar, essencialitzar, patrimonialitzar, credibilitzar.

3. *intersubjectiu*. Composició i derivació per sufixació. Es combina el prefix tònic "inter-" amb la base nominal "subjecte" i el sufix "-iu" per tal de formar el nom "subjectiu".

Paraula nova: a) interestatal, interfàsic, interfluvial, interglacial, interjacent, interlineal, internacional, interoceànic, interplanetari;

4. *esmolament*. Derivació per sufixació. Es combina la base verbal "esmolar" amb el sufix "-ment" per tal de formar el nom "esmolament".

Paraula nova: a) esmolada, esmolador, esmolall, esmolet; b) abalanzament, agandonament, coneixement, creixement.

5. *dialogístic*. Derivació per sufixació. Es combina la base nominal "diàleg" amb el sufixos "-ist" i "-ic".

Paraula nova: a) dialogisme, dialogista; b) artístic, assagístic, característic, casuístic, estadístic, estilístic.

6. *immodificable*. Derivació per prefixació i sufixació. Es combina la base verbal "modificar" amb el prefix àton intensificador negatiu

no recategoritzador "im-" i el sufix amb valor passiu "-ble" per tal de formar l'adjectiu "immodificable".

Paraula nova: a) immadur, immanejable, immaterial, immerescut, immeritori, immillorable; b) commensurable, desagradable.

7. *travallengua. Composició. Es combina la base verbal "travar" procedent del nom "trava" amb la base nominal "llengua".*

Paraula nova: a) travacavalls; b) protollengua.

8. *superposar. Composició. Es combina el prefix tònic "super-" amb el verb "posar" per tal de formar el verb "superposar".*

Paraula nova: a) superabundar, supervisar; b) avantposar, compositar, contraposar, depositar, disposar, exposar, imposar, indisposar, posposar, predisposar, pressuposar, sobreposar, transposar.

9. *globulós. Derivació per sufixació successiva. Es combina la base nominal "globus" amb el sufix "-ul" i el sufix "-ós" per tal de formar l'adjectiu "globulós".*

Paraula nova: a) globulina, globular; b) arenulós, cel·lulós, galndulós, miraculós, nebulós, ondulós, vesiculós.

10. *descosir. Derivació per prefixació. Es combina el prefix àton "des-" i la base verbal "cosir" per tal de fer el verb "descosir".*

Paraula nova: a) desfer, desmaquillar, desmarcar; b) recosir.

11. *carreró. Derivació per sufixació. Es combina la base nominal "carrer" i el sufix "-ó" per tal de formar el nom "carreró".*

Paraula nova: a) encarrerar; b) finestró, afegitó, regó.

12. *torcamans. Composició. Es combina la base verbal "torcar" i la base nominal "mà" per tal de formar el nom "torcamans".*

Paraula nova: a) torcaboques, torcacoltells, torca-raor; b) aiguamans, besamans, eixugamans, plegamans, rentamans.

13. *moralitzador. Derivació per sufixació successiva. Es combina la base nominal "moral" amb el sufix "-itz(ar)" i el sufix "-or" per tal de formar l'adjectiu "moralitzador".*

Paraula nova: a) moralisme, moralista, moralitat, moralitzant; b) adverbialitzador, analitzador, atomitzador, civilitzador, colonitzador, cristal·litzador, centralitzador, democratitzador, catalitzador.

14. *sabatera. Derivació per sufixació. Es combina la base nominal "sabata" amb el sufix "-er" per tal de formar el nom "sabatera".*

Paraula nova: a) sabatada, sabater, sabateria, sabatot; b) aigüera, argelaguera, bajoquera.

15. *voluminós. Derivació per sufixació. Es combina la base nominal "volum" amb el sufix "-ós" i l'interfix "-in-" per tal de formar l'adjectiu "voluminós".*

Paraula nova: a) volúmica; b) calcinós, cartilaginós, farinós, gelatinós.

16. *emboscada. Derivació per prefixació i sufixació. Es combina la base nominal "bosc" amb el prefix "em-" per donar el verb "emboscar". S'hi afegeix el sufix "-ada" (participi passat habilitat) per tal de formar el nom "emboscada".*

Paraula nova: a) empeltar, empanar, emparar, empaperar, empaquetar; b) empeltada, empanada, ensulsiada.

17. *fenomenal. Derivació per sufixació. Es combina la base nominal "fenòmen" amb el sufix "-al" per tal de formar l'adjectiu "fenomenal".*

Paraula nova: a) fenomènic, fenomenologia; b) fonamental, accidental, essencial.

18. *cineclub. Composició. Es combina la base nominal "cine-" formada a partir de la reducció del nom "cinema" amb la base nominal "club" per tal de formar el nom "cineclub".*

Paraula nova: a) cineasta, cinerama; b) videoclub.

19. *ruixim. Derivació per sufixació. Es combina la base verbal "ruixar" amb el sufix "-im" per tal de formar el nom "ruixim".*

Paraula nova: a) ruixada, ruixament, ruixat; b) pastim, escorrim, regolim, degotim.

20. *mengívol. Derivació per sufixació. Es combina la base verbal "menjar" amb el sufix "-ívol" per tal de formar l'adjectiu "mengívol".*

Paraula nova: a) menjable, menjador; b) baronívol, jovenívol, ombrívol, pagesívol.